

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

ЧАРТЪР е научен проект, финансиран от програмата «Хоризонт 2020» на Европейския съюз. ЧАРТЪР е резултатът от желанието ни да разберем по добре текущите процесите, които водят до бързи промени в климата и земеползването в Арктика.

Името на проекта идва от неговото заглавие на английски «**Drivers and Feedbacks of Changes in Arctic Terrestrial Biodiversity**», и което на български може да се преведе като «Механизмите и взаимодействията, свързани с промените в арктическото сухоземно биологично разнообразие». Проектът започна през август 2020 и ще продължи 4 години. В ЧАРТЪР участват 21 изследователски институции от 9 различни държави (вижте пълния списък [тук](#)). ЧАРТЪР се координира от Арктическият център към Университета в Лапландия във Финландия, а ръководителят на проекта е професор Брус Форбс.

Основният акцент на ЧАРТЪР са териториите в Северна Европа и Северозападна Русия. Промените в климата и земеползването оказват значително въздействие върху арктическото биоразнообразие, но също така и върху снежната покривка, количеството морския лед и пермафроста. Промените в тях от своя страна имат други последици и обратно въздействие върху арктическия климат в регионален мащаб.

Тези промени не са важни само от академичен гледна точка. Те за изключително важни за местното население, и най-вече еленовъдите. Много ярък пример за това е случилото се през 2013/4 г. тежко заледряване на еленските пасища в Ямал - най-продуктивния регион за отглеждане на северни елени в Северозападна Русия, където се изчислява, че Ненеците-еленовъди са загубили най-малко 61 000 северни елени, представляващи може би една пета от всички северни елени в този регион. Някои от пастирските семейства загубиха всичките си елени и трябваше да разчитат изцяло на риболова, за да оцелеят в тундрата, докато се опитват да възстановят стадата си, преди да настъпи нова подобна катастрофа. Лошите зимни условия през 2019/20 г. направиха пашата невъзможна, предизвиквайки смъртта на около 15 000 елени във Финландия, което имаше големи финансови последици за пастирите, заедно със значително увеличение на тяхната работна натовареност.

www.charter-arctic.org

@CharterArctic

ARCTIC CENTRE
University of Lapland

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 869471

Северните елени са изключително важен вид за пастирите и културите, които зависят от тях. Северните елени също така са и ключов вид в екосистемата на Арктика и имат силен ефект върху нейното функциониране. Еленовъдството е важен поминък в Арктика, и начина по който се отглеждат и пасат елените оказва силно влияние дори на температурите на пермафроста в регионален мащаб, и чрез ефектите на пашата върху растителността, също така и на регионалния климат.

Целта на ЧАРТЪР е да разработи инструменти за управление, съвместно с арктическите общности, за да гарантира по-добра адаптация към промените в климата и биологичното разнообразие. Проектът ще направи това, например чрез съвместното събиране на данни, техния анализ и моделиране. Чрез тези данни, ЧАРТЪР ще има възможност да се погледне назад във времето, за да изгради в последствие краткосрочна, средносрочна и дългосрочна прогноза за биологичното разнообразие, метеорологичните данни и условията на снега и ледената покривка. Това ще изгради цялостна картина на промените случили се през холоценовия период (последните 11 000 години). ЧАРТЪР ще разгледа по-подробно същите тези промени и механизми през последните 40 години.

ЧАРТЪР също така ще съ-произведе знания, съвместно с местни пастири и други специалисти от арктическия регион, с цел разработването на бъдещи изборни сценарии за региона. Целта е също така да се разработят инструменти за моделиране на климата, така че те да отчитат по-добре и климатичните въздействия на местния поминък и свързаните с това промени в земната покривка.

Когато сценариите за изменението на климата до 2050 г. вземат предвид и въздействията на съответния поминък в Арктика, съвместното разработване на стратегии за адаптация е също така по-лесно. Амбицията е, че вземането на решения в Арктика ще отчете по-внимателно действията на местните общности и техният поминък. Това би подобрило управлението на земите в Арктика към смекчаване на изменението на климата и устойчиво развитие.

ЧАРТЪРЪТ се състои от 7 „работни пакета“, водени от учени от цяла Европа. Действията на проекта се подкрепят от консултативна група, съставена от избрани експерти, представляващи еленовъдите, администратори, представители на съответните министерства и специалисти в областта на научните комуникации.

www.charter-arctic.org

@CharterArctic

ARCTIC CENTRE
University of Lapland